

Koncepcja nadużycia prawa

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wstęp

W myśl koncepcji nadużycia prawa, podmiotowi uprawnionemu, który jednak realizuje swoje prawo w sposób niewłaściwy (np. sprzeczny z zasadami współżycia społecznego, zasadami moralnymi lub etycznymi), nie przysługuje ochrona prawa, gdyż uznaje się, że ten podmiot nie wykonuje prawa. Przez nadużycie prawa należy też rozumieć wykorzystywanie prawa w sposób niezgodny z założeniami aksjologicznymi, leżącymi u jego podstaw.

Zakaz nadużywania prawa stanowi jedną z naczelných zasad prawa prywatnego, nasączając prawo czynnikiem etycznym. Koncepcja nadużycia prawa jest znana także prawu publicznemu. W ostatnich latach w szczególności sposób wybrzmiewa ona w prawie podatkowym, gdzie specjalnego znaczenia nabrały ogólne i szczególne klauzule przeciwko unikaniu opodatkowania. Klauzule te, które aksjologicznie zmiierają do ograniczenia zjawiska nadużywania prawa przez podatników, analizowane z perspektywy ich stosowania, stanowić mogą wyraz nadużywania prawa przez organy podatkowe. W kategorii nadużycia prawa rozpatrywać też można wykonywanie kompetencji w zakresie stanowienia prawa, w tym też prawa podatkowego. Jakość tego prawa winna być bowiem analizowana w kontekście postulatu jego określoności, który jest wyrażony w art. 217 Konstytucji RP. Nie sposób też tracić z pola widzenia, że nadużycie prawa może mieć również miejsce podczas stosowania prawa przez organy administracji publicznej.

Zebrane w niniejszej monografii opracowania odzwierciedlają wielość zróżnicowanych problemów skorelowanych z problematyką nadużycia prawa. W monografii przedstawiono również liczne postulaty *de lege ferenda*.

Część pierwsza publikacji poświęcona została refleksjom dotyczącym koncepcji nadużycia prawa na tle teorii, filozofii, ale też historii prawa. Druga część zawiera rozważania zogniskowane wokół koncepcji nadużycia prawa w kontekście problematyki prawa cywilnego. Trzecia część skupia wypowiedzi dedykowane zagadnieniu nadużycia prawa podatkowego. W ostatniej części przedstawione zostały analizy koncepcji nadużycia prawa w perspektywie regulacji prawa administracyjnego, a w szczególności regulacji postępowania przed organami administracji i sądami administracyjnymi.

Opracowania ujęte w niniejszej monografii zainteresować powinny nie tylko prawników – teoretyków i praktyków czy też członków instytucji, które mają wpływ na tworzenie prawa, ale też każdego, komu są bliskie pytania o wartości oraz idee prawa.

Aneta Kaźmierczyk
Paweł Dąbek
Oskar Pogorzelski

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl